

ივერია

რედაქცია:
თბილისი ქუჩა, 21.
ტელეგრაფი.
ის დასაბარებლად
ქალაქთა დასახლებულ
ქვეყნებში რედაქციის და წერილობით
სახელადობის განცხადებით
დასაქმნებისათვის
შემოსული სერიოზული პირველი გვერდზე
16 კაპი, შეიძლება 8 კაპი

„ივერიის“ ტელეგრაფი № 227.

„ივერიის“ ტელეგრაფი № 227

საბავშვო ღირს.		საბავშვო ღირს.	
თვე	მან. კ.	თვე	მან. კ.
12	10	6	6
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე წილი — ერთი შაურა.

კვირას, 27 აპრილს, მეშვიდე დღეს ვარდაცვალებიან
ქვინა ნინა ზარბაზის ასულის დინასიისა,
გარბილიან წიგნს და შემდეგ პანაშვიდს სომხის წმ. სტეფანეს
დედათა მონასტერში, დილის 10 საათზედ.
რასაც მუდღეო მისი შვილებითურთ, ძმა და დები აუწყებენ
ნათესავთა და ნაცნობთა.
(2-104-1)

საქონლის ნატარეუსად ნაძიკოვი ნიკოლოზ სველის მე ფეოლო როვი,

ტელიისის ნატარეუსად დანიშნული,
არსებს ნოტარიუსის კანტორას განაგების ქუჩაზედ, ყაზარცების
სახლში, № 3, სადაც უწინ **პ. მ. მამიკონის** კანტორა იყო. მან
ფეოლოროვის კანტორა მოქმედებს დაიწყებს ამა წლის **26 აპრილი-**
დან. (3-103-1)

მთავრობის განკარგულებაში
დანიშნულ იქნა: ტელიისის ოლქის
სასამართლოს უფროსი ნატარეუსი
სტატუსი სოკოტაძე ნიკოლოზ
სველის მე ფეოლოროვი — ტელიისის
ნატარეუსად.
გადაყვანილ იქნა: სასამართლოს
უფროსი კონსტრუქტორი მე-III რაიონის
სოკოტაძე სერგეი გიორგი
ტყეშელაშვილი — მე-III რაიონის
ტყეშელაშვილი — მე-III რაიონის.

ახალი ამბავი

ჩვენმა მკითხველებმა იცნან,
რომ ამას წინა დროს კავკასიაში მანსუროვმა
თავი მოიკლა და მისი ცოლი
შვილი ღვთის ანაბარად დარჩა. მან-

ფელეტონი

5 აპრილი

კვლავ შემემა შენგან კაცზეა,
გამეცინა, არ მეწყინა,
ქია-მეტყობ, შენმა ღრენამ
მცნება მამცო, მომალბინა:
რადგან ზენამ ორუხეობის
ვირის ქებას ამაღლანა,
სხანს, მეც კაცად შეუქმნევიარ,
შურით მეყვეფს ძალიც ფინა!..
დ. მახანელი

უხვოთა შორის

კონსტანტინეპოლი. — პირა გალათა და
სტამბული. — ბაზარი. — როგორია ვე-
რის ოსმალის. — ოსმალის ხასიათი. —
აბანო და ქველ-მოქმედება ოსმალის-
სა. — ყვანა და აშუღები. — სასაფლაო
და მატყობი.

ოსმალეთის სატარეო ქალაქი — კონ-
სტანტინეპოლი განთქმულია თავი-
სის მშვენიერის მდებარეობით. ეს
ქალაქის ერთი ნაწილი, რომელსაც

* ჩვენ მოკვივდა ზაგრატი და-
ლიძის მიერ შემოკლებით ნათარეუსის
სერ ჟონ ლეკაიას: „წიგნების ქება“.
წიგნები შეიგნეს ზაგრატიან 14 გე-
და ჭლის 3 კაპი.

* ჩვენი ქალაქის გამგეობას და-
უღვინია, ქალაქის აგენტებს დავე-
ლოს, რათა ყაბუბსა და მეფურნებს
ამ ერთის კვირის განმავლობაში თა-
ვისის ღუქის ადგილს დაუვა გამო-
ავიღებონ, რომელზედაც დაწერი-
ლი უნდა იყოს, სხვათა შორის, მო-
ვაჭრის სახელი, მამის სახელი და
ვგარი. გამგეობა ამ საქმისთვის
პოლიციასაც სთხოვს დახმარებას.

* ამ უმაღლეს ტელიისში იმყოფება
უგანაბლებულია თავადა, ბეჭდვით
დავუტანსა გზავდა ლეკაიას მე და-
დანა.

* ჩვენ მივიღეთ მეფეთ წიგნი
მეორე სერიის „Материалы для геоло-
гии Кавказа“, რომელსაც თან
დართული აქვს ხუთი მშვენიერად
დასტამბული საფოტოგრაფია რუსა.
ეს წიგნიც კავკასიის სამთო მართე-
ლობის მიერ არის გამოცემული და
შეიცავს თითქმის 400 გვერდს.

* ვაზ. კავკასია ატყობინებენ,
რომ მიწა-მოქმედების დეპარტამენ-
ტის დირექტორი ხომიაკოვი რომ
მოზარბანდება ტელიისში, განიხილავს
მომავალ სასოფლო-სამეურნეო სა-
შუალო სასწავლებლის დაარსების
საქმესაცაო.

* მიწა-მოქმედების სამინისტროს
რეზერვულის მუდგომლობისამებრ
სატყეო დეპარტამენტს გადღვინა
საქიო თანხა გზების გასაკეთებლად
კავკასიის სახელმწიფო ტყეებში,

ოსმალის: ოსმალის ვაჭარი თავის
დღემდე ისე არ მოგაგებრებთ თავს,
როგორც ურია, სომეხი და სხვები.
ოსმალის ღუქში რომ კაცი შევი-
დეს სავაჭროდ, ფეხზედაც არ წაო-
ულდება, ვიდრე მუშტარი არ გტყვის:
„ამა ეს საქონელი მიჩვენეო“. მე-
ღუქზე წყნარად, აუჩქარებლად წა-
მოიწეხ, თითქოს მეტად უკმაყო-
ფილოა, რად შენგებრესო, და საქო-
ნელი გადმოვლავ. „რა ძვირია!“
ეუბნება მუშტარი. „აქ საკვირველი
არა არისო, უმასუბებს მძიმედ მე-
ღუქზე, ისე თავის ალაგას დაჯე-
დება და ფეხს მოიკეცავს. ოსმალის
ისეთი კაცი არ გახლავთ, რომ მო-
გების გულისთვის პირ-მოთვნება და-
წყუყოს მუშტარს, საქონელი მოაწო-
ნოს, ვევაქოს. თუ ერთი ფასი სთქვა,
თავში რომ კტით სცემო, არაფერს
მიჩვენე, ეუბნება მუშტარი, აი ის
ნაჭერი გადმოიღე“. ოსმალის მღვდ-
ე ერთის თვლით გადახედვდას მუშ-
ტარს და იმ წაშენე მიხვდება, ეს
მყიდველი არ არის, ჩემი წავლავა
უნდაო, და დინჯად უმასუბებს:
„რა საქიროა ღუქის ფაიროქება,

რომ ადვილიად გამოიტანონ ხე-ტყის
მასალა, რათა ტყეების შემოსავლაში
იმბატოსო.

* სოფ. ნოსარა (სენაქის მახრა).
მარტის თვისი აქეთ, სოფ. ნოსარაში
ყვავილი — ბატონებია მოდელის
იშვიათი ისეთი ოჯახი, სადაც ეს
სენი არ იყოს. ამის გამო ხალხი ძა-
ლიან შემინებულა და ზოგიერთე-
ში თითქმის გაიხიზნენ, ვეგარბნენ ამ
სენს. თუმცაღა ამკრელი იყო, მე-
რამ მინც ვერაფერმა ვერ უშველა.
აბამდის უყვი იმხებრბო. ვინ იცის
კიდევ, რამდენს არ გამოასაღებს
წუთი-სოფელს, რადგანაც ზოგიერ-
თებს ძალიან სასტიკად ჰკიდებს ხელ-
სა. ამ სენით შეპარობილი ავათყო-
ფი მრავალი ლოგინად ჩავარდნილი.

* საღანდა. თუმცა მშვენიერად
გთქმობს და გაიხიროთა ტყე და ხეი-
ლი, მეგრამ, საუბედუროდ, ცუდად
სიცივეები დაიჭირა ამ აპრილში. 16
და 17 აპრილს ისეთი თოვლი მო-
ვიდა, რომ ხეხილებს ტოტები ემ-
ტრევიდა და ამა ყვავილს რაღა
ხეიბს დაყრიდა. ვანუწყებელი
ჭვიძია, ჯანლითა და ბურუსით არის
მოკული სიღანდის არემარე. სწო-
რედ ეს სიცივეები მიხეზი, რომ
სურდო, ხველა და მქვალი გახშირ-
და. საითაც გაიხედავთ, ფოტეების
ანთებით არიან ავად. ზოგიერთის
თქვენი ჰირი წაილა მოუღვლო-
ბისა და უფემობისა გამო. ვენახებიც
აზარალა ამ სიცივემ და ზოგს სოფ-
ლებში ვაზს ყურძენი სულ არ უფანს.

ვე საქონელი ძვირია შენთვის, ვიცო,
რომ არ იცილიო, და ისეც თავის
ალაგას დაჯდება დარბაისლად.
საზოგადოდ, უნდა მოგახსენოთ,
რომ ოსმალისთანა ზარმაკი კაცი
მოიღო დედამიწის ზურგზედ არის
მიმოვება. ამას იმ წამდე ვაიგებს
კაცი, სტამბულის ქუჩებში რომ
გაიაროს. აქ სულ ოსმალის ღუქში
რომან, რადგანაც ეს უბანი ქლო-
ქისა სხვა უზნებულ უფრო ძველი
და ოსმალის უფრო ხშირად შეხვედ-
ბითა. რა ტანისამოსიც უნდა ცუცას
ოსმალს, მაშინვე ვაგარჩეთ. ბერძნები,
სომეხები, ურიები ვაფაციკებით დარ-
ბიან, ზოგს ვასაყდი რომ აქვს,
ზოგს სასყიდელი, ზოგს ვიდრე ათასი
ამ საქმე. ოსმალის მუდამ იღვანა,
წყნარი, დარბაისელი, ჩუმე, აუღელ-
ვებელი, არც ბაზარში და არც სხე-
ვად ოსმალის სიჩქარე არაფერში არ
გტყობა, სულ ერთია, ჰყიდა რასმე,
ჰყიდვობს, სერიანობს, თუ საქირო
რამ საქმეზედ მიდის. რა უნდა სა-
ჭირო საქმე ჰქონდეს ოსმალს, არ
შეიძლება გზაში სადმე არ ჩამოჯდეს
და ჩიბუბი არ მოსწოდოს. გზაში რომ
ვინმე შემოხვდეს და ჰკითხოთ რამე,

დაბატ სოფელი

(მოწერილი ამბები)

სოფ. ხილისთავი. (გორის მაზრა).
ხილისთავი დასახლებული სოფელია
გორის მაზრის სხვა სოფლებთან შე-
დარებით თავისი მშენებლის უნებებით,
სოფელისა შემოგოა ღვინით და შეს-
მინებისა ჰქმნით, მაგრამ მესოკრებლები-
კა, მეტადვე ქვედა უნასა, ღამის სულ
ერთიანად ამოსწულენ ჰაბებისაგან
მოშამულ ჰაბის წყალობით. ეს აბ-
ტარს ვასუთი, რაგორც ექსისან ხედას-
თავს, ჰქვითაც განთქმული იყო, მაგრამ
გაფეხანს რეზინს გზას დახადეო და
6 ექსის ვაგოლებს წყალი შეგვება,
ჰაბებში განადა და წყრიდ მოაწმება,
ცხე-ცხელებს ვაგრეგება. ასე რომ
თითქმის ხუთა მისხლე ოჯახობა გა-
ყვანდა და ერთის ბანიდან-ღამითაღის
ბოლო. წინადა თითო ოჯახში ათ-ოცს
სულს ჰმსხვადი და ესადა ორს-და,
ამთავ მამქალა-მეგანებულებს. წინადა
თუ ამ ქვეყანაში ასე გამოდა თოვლე-
ბება 500—600 სულით, ესადა აქება
არმოდო გამოა — ასე სულად ვადრ
მოამბეჭოვავს. სამსაგორად, ზემო
უბანში, ტანს სეობანა, ერთი ვერსის
მანძილზედ, სადაც 28—30 წლის წი-
ნად 15—20 გამოდა მოსახლე იყო
ასის სულით, ესადა ასე გამოდა და
ხუთასს სულს აქვამტება მესოკრე-
ბება.

გარდა ამისა, აქ არ მოამბეჭოა სას-
წყვებელი, თუმცა ორი მუკვლავა და
საზოგადოება მისდობულ სოფელთანად
800 კომლამდის შესაგება, არ არის
წიგნთ-საგება, ტანსუ ხიდა, რის
უქონლობადაც მაჩვენია, რომ შარშან
განუხლებულ რამდენიმე სულად დაწმ-
მანსარებ; არა გეგქს რაგინა გზა
ყურადღებასაც არ მოაქცევს, ან თუ
უხსნებელი, იმისი პასუხი მხოლოდ
ეს იქნება: აჰო! არ არის! მეტის
ლაპარაკისთვის თავს არ შეიწყუბებს.
ოსმალის რომ ქუჩაში იჯდეს, ჩიბუბის
სწევებს და იმის ცხვირს იმ სახლს
სწევს ცხვირს, ვინცა უნდა არ მოი-
ცვლიდეს წიგნის, ფეხსაც არ მოი-
ცვლიდეს, ვითომ აქ არაფერი იყო. ერთ-
ის სიტყვით, ოსმალისთანა მშველი,
წყნარი, დინჯად და ამასთანავე ზარ-
მაკი კაცი არასად არის. მეტად უყ-
ვანთ მოსვენებით ყვდობ, ერთი ღა-
ვას ფეხ-მოკეთი ცვლიდა, ჩიბუბის
წვევა და ვაფის სხა. მდღერის კაცს,
საცა უნდა ვაფიდეს, თან მოსამსახურე
არ ახლავს და ბატონის ყალიონი
მაიქვს. ამ მოსამსახურეს ამის მეტე
მოვალეობა არა აქვს-არა, ბატონის
ყალიონი უნდა ატაროს (სეთის მო-
სამსახურეს ჩიბუბის ეძახიან). მოი-
სურების ბატონი ყალიონის მოწე-
ვისა, ჩამოვლება საღმე ქუჩაში, მსა-
ხურე მოართმევს ყალიონს და ისიც
მაიქვება ახინებლად წვევს. მოსამსა-
ხურეც იქვეა ცოტა მოშორებით
ჩამოვლება საღმე და ჩიბუბისა სწევს...
ოსმალის ისე არა უყვარს-არა, რო-
გორც აბანო, ყვანა და სასაფლაო

მივა ფარნაოს სტუფანს ძე ისარლო ვი, ასე ეტყვიანო: თქვენი, ბატონო, განსვენებული ბრძანდებით და კენჭი თქვენს ღებს გარდადებით და როდესაც კენჭისთვის მისი დები მივალენ, ეტყვიან, თქვენი ძმა კოცხალი არის და კენჭი იმას ეკუთვნისო. ესეც ეს მიმამნეთ, ასე შეუბოვრად კაცი რომ მოკლეს და მისი საშვილოდოც ღებს გადასცეს, ამისთვის პასუხის გება ეკუთვნის ქალაქის გამგებას, თუ ისე ჩაუვლის?

ეს და დავტყვინათ ვითყვით: შენსაძლებელია, თუ არა, კაცმა მიეთლის ქალაქის ბედობა, ფული და კეთილდღეობა ჩააბაროს იმით, ვინც სიბნელის შუადღის დროს ასეთი წყნებით და უწყობლობით შეტყობები მოგვიყვინათ?

Senex

სახელდასელო

(გზადასაღებო—წყალადასაღებო ამავე)

ამას წინაღ ტფილისის ერთს „ქულტურის“ მქადაგებელ გავთვით თავი იჩინა კიდევ ერთმა გენდითა და ბურჟუაზიით მოკლულმა კაცმა „Одинъ изъ многихъ русскихъ“-ის სახელით და დაუწყო მხილება ვახ. „კაცისა“-ის რედაქტორს ველიკოსკი, ცუდად იქცევი, რუსთ არცხენოა შენის წერილების წერიტაო. ბნი ველიკოსკი, თითონ მისცემს ამის პასუხს, თუ სპირორდ დაინახა. ჩვენ-კი ამას ვიტყვი, რომ ეს „ერთი რუსთადას“-ი მაშინაც იმეტირებოდა და დღესაც განმეორებით იმეტირება, რომ აგრე ამაჟინად ასაგებებო არც გვერდითაო, მიფრთხილდით, თორემ ჩემს ვინაობას გამოაცხადებ, პირზედ აფარებულს ნიღბს ავიხილ და შეიტკობთ ვინცა ვინაობა..

ეს რომ ამოვიკითხებ, მეც-კი, პაწია ჩიორა, შიშის ძრწოლობა და ძარცვითა თითოვან ამიტკანა. მე ხომ არას მერჩის! მაგრამ ტუქა-ტუხილი ყველასთვის საშიშია. მართლაც, რამ ბაგებს და გამოაცხადოს, მე ეს-და-ესა ვირო იქნება ისე გავოცდეს მთელი მამრისი და მალრიბი, რომ ოსმალი-ბერძენთა-კი ომს თავი დაანებო და კისრები აქედ მოიღერონ, დაინახით ერთი ვინა ყოფილა „ერთი მრავალ რუსთაგანია“.

ეს კიდევ რა,—ახლა „კოქსის“, „გრუზინის“, „ზოილი“... ამათა რომ თავიანთი ვინაობა გამოაქვეყნონ! ღმერთი დიდებულა, დაგვიფარე რისხვითა მითავან და ნუ შეგვიყვან ჩვენ განსაცდელსა!.. მაშინ აქენდა გვაბოგინებს, უნდა გვადაიხვეწენთ საღებო-მან ველიკოსკი კიდევ რა უპირის, დაქარვას ფესხს და პეტერბურგში გაიტყვი, ჩვენ რა ვქნათ, უბედურებმა, ხად შეგფაროთ თავი?! ზოგენათა თვისება მაინც გვექმნად, რომ საღად მივა, იქაურობას უდევს, თათვის სახადლს დაარქვეს ტლიონია და სიამოვნებით მიიკალიათებს, თუ კუპის საზრდის მაინც! ესე არ გვიყვარდეს მაინც ჩვენი შიშობილი მწეა, რომელსაც, თითქმის ზედ დაკრულები ვიყოთ, ვერ გავცნობებთაო!..

ნუ, ნუ მოავლენ, უფალო, ესოდენ რისხვას თავსა ზედა ჩვენსა!.. ჯერ მართკ „კოქსის“ რადა ჰლირს... მარ

რა იმის სახელის გავრცელება ზარს დასცემს ქვეყანას ახლა „გრუზინი“!.. თუ დაბადების მოწმობაც გამოაქვინა დედამისი ზურგზედ და მარსი-და-მარსი ათავსებ, რომ ნაწილილი „გრუზინი“ ყოფილა, „ზოილიან“ სულიერად შეერთებული, ხოლო ხორციელად კი იმისთან საერთო არა ჰქონდა რა!.. ამა მთავრად მოსვლა მაშინ დატრიალდება, აი!..

თუ ამით „ზოილი“ მიგება და იმანაც მოიხად თავისი პირბადე, მაშინ ხომ მთლიად საქართველო, მთელი კაცობრიობა პირ-კვე დაემხოდა და თავიანთ სცემს ამ დიდებულს გმირს, რომლისთანაც ჯერ არ ვამოუზღობდა ქართული დედა და ნუ-მცა ვაზრდის, რათა ტალი და სწორი, მაღალი და ყადაგი არ გამო-უნდეს და იგი იყოს ერთადერთი სამარადისო სათავისებო, მუდმივ მოსაგონებელი.. დიდი, ყოველი ძე კაცისა პირ-კვე დაემხოდა, დარჩება მხოლოდ ერთი ბრალმდებელი, რომელსაც ზოილი ზებირად და ლეკსად ეტყვის თავისის დღევანდელ წერილადგან ამ ამოწერილის სიტყვებს:

„И поставилъ я свою брѣвну голубушку подъ дамочковъ мечъ грознато вопроса янца Ошмиды“.

ღმერთმა დაგვიფაროს, რომ ზოილის „брѣвну голубушка“ თმოდის მახვილს ქვეშ მოკვდეს!.. მაშინ ხომ იზივებს და იღვასწავლებს მტერთა მითა. ჯერ მართკ ილია ჰუბუაძე რას იზამს, ეს მეტის მეტად ჰქვინა და ამისა გამო უფრო მაგნებელი და ქვეყნის დამღუბელი კაცი, რომელსაც „საქართველოსთვის უფრო მეტი ბოროტება მოაქვს, ვიდრე ათს მილიონს“ შევლოხას!..

ეს მარად ტალი ჩვენი-კი არ გვერდით, ზოილისა და ტალი ქვეყნობებსაც არის, ხოლო ზოილისებური... აა, ეტლი-თი მთვებო, კიდევ ამიტომ იმეტირებია თავი. ქუაგუაძეს ეს ამდენი შევლო-ხები და გინების წერილებს უგზავნიან, რომ ხელობას შესცილებია!.. ცხელა წელიწადი რომ გვეფიქრა, მიკითხვარა, განა მიხედობდი, რომ ერთი ქუაგუაძე უდრის ათს მილიონს... ზუმრბაას!.. შევლოხას! დევ-გმირს ზოილის-კი ცხრა წუთიც არ დასქირ და ამის გამოსაცხვევად და ასე უცხად აღმოსაყვევოდ!.. ასე აქვს წესად დიდ-ბუნებოვანს კაცს!.. აკი განსვენებულმა ჰობორზინმა უცხად აღმოჩინა, რომ ისანის მეთე ვინაობა!..

მაგრამ რას ვმადებ, ვანა ისეთი გულ-ქვანი არიან, რომ ამოდენა ცოლი-ბრალი დატრიადონ და გამოაცხადონ თვინათი ვინაობა!.. ჯერ მართკ ბერძენები და ოსმალები რომ მოახლებონ და ომი შეაწყვიტონ, მაშინ ვერაბის დღითა სახელმწიფოთა კონცერტს ხომ სულ დაებნა დავითარ და ჰანგები ავირია აზრა, დაწმუნებული ვარ, რომ არც „ერთი რუსთაგანი“ იზამს ამას და შევიბრალვს საბრლო ქვეყანას, არც „კოქსის“, „გრუზინის“ და „ზოილი“ გამოაქვეყნებენ თავის ვინაობას. არ რად გინდა, ვანა მათი კულტურ-მოსილობა ისე-კი არა სჩანს ცხად, ვანა „ზოილი“ ცხელა-თი თავყენ-ცემულ და შერიცხულ არ არის სომხების დედა ქალაქ „ტბისისა“ შინა ამა ქალაქის შირან-ვეყსიან კულტურით მოყრიტებულ მცხოვრებთაგან!..

მაშ ნუ-მცა დაემხობი ცემაღ თავყე-

ნისად, ძეო კაცისა, ტ ნუ-მცა ამოდენები, მახვილო თმოდისო, რათა „брѣвну голубушка“ მსუფედდეს უნებლად და მდლობელი ერთი კვლავ უალობდეს „ზოილის“ სხვადასხვა ჰანგებს, „ნეტარ არს მე-ცელი, რომელმან გიტყვია შენ, და ძუძუნი, რომელსა სწოვდი!“

სიორა

სახანართლოს მახიანა

22 აპრილს ტუფაღისის სამოსამართლო პალატამ ოსურეთისის მარხის მესოგებთა—გება ბოლქვასის, ნოე დათუნაშვილის, განგებე უბნამძის, სურგუნი შუბანაშის, ოასქე ჩხეიძის, მარამ შოგაქაძის, ნესტორ და ვლადიმერ შოგაქაძეების და ზაქარია ქასამას საქმე განსიდა, რომელთაც ჰმარადგობათ, რომ 1895 წ. 4 აგინას, დამით, სურგუნი არტემის ძე ოასურისის სახელს შიარაღებულად დატყვე-ნის თავს და სახელს პეტრონი ფული მისი საფუძს. სახელს პეტრონი—იანკოშოვს (გელას და ქმარს) სანკლად სწრაფან და მოკვასაც ემეტირათ ფული შესახალია. იანკოშოვის ცოლი მესემდარგეთი კეღრებოდა ვახსკებს, ნუ დატყვევდა, და თან არწმუნებდა, რომ შინ ფული არა გეჭქსო. ავანა-კემა იანკოშოვს ქმარია შიარაღებულს, სახათა ასისე, თითადე ბეჭდა და სწორეს; დაამტყვინა უფთხი და სტა-ლდის ფულა, ამთავრე იქედან 2,350 მან. დარგული ბიარეასი ნათობი და საბუთის ქადაგებდა და გაქვინა.

ზაქარია ქასამასის ოჯახის სასამართლომ დანაშაუდ იტნო, უოკლედე დირესუს ასად და ტორტაგში დასაუნ გარდაუქვითაც დათუნაშვილს, განამძის, მიქაილეს, მსეიქეს და მარამ შოგაქაძეს—15 წლით, ბოლქვა-მეს—10 წლით, ნესტორ შოგაქაძეს და ვახსკეს—8 წლით და ვლადიმერ შოგაქაძეს—5 წლით და 4 თათი.

სამოსამართლო პალატამ ოჯახის სასამართლოს დადგენილს უკვდა ზანდაღუთა შესახალი დატყვევდა გარდა მარამ შოგაქაძის, რომელად უდანაშვილად იტნო და გამათრად.

უცხოეთი

სახანართლოს ოსმალეთის ომი. სახმედრო ამტიკების კარვად მკოდნე კაცები ამტიკებენ—ბერძენმა დიდი წინდაღებლობა გამოიჩინეს, ლარისა რომ მიატრავს და ფარსალოსა და ველესტინოსს დაიწყო, რადგან ეს უკანასკნელი ადგილები ბუნებით დიდს სიმაგრეს შეადგენს, სადაც ოსმალეთის ჯარი ადვილად ვერ დამიარჩობლებს ბერძენებს. ლარისის ომი დარჩენილი იყენ-კი, რაკ-კი ოსმალეთის მხედრობამ მკლუნის უფლებტებითი ვადლობა და ტურნარა დაიპყრა, რომელსაც დიდი მოლოდინი, რადგან იგი (ლარისა) არავითარს სიმაგრეს არ შეადგენს და ოსმალეთის აუარებელს ჯარს ერთი მუქა ბერძნის ჯარი ამა რას გაუმარგებლობა. ლონდონის გაზეთის „Standard“-ის სახმედრო კორესპონდენტი, მაგალითად, ქება-დიდება ამკობს სახმედროთის ტახტის მემკვიდრეს ბატონიშვილს კონსტანტინეს. დიდი ნიჭი გამოჩინა ბატონიშვილმა, ამბოს კორესპონ-

დენტი, რომ საბერძენთის ლაშქარი ფერსალოსსკენ წაიყვანა; ელკმე-ფაშას ძლიერ კარვად ჰქონდა მოქმედების გეგმა შედგენილი, იგარამ ბატონიშვილმა აჯამა მას ხერხით—დარაზნად გაიყო მისი აზრი და ისეთი საშუალებას მიმართა, ე. ი. უფეროდ დეგლისსკენ დაიხია, რომელიც დიდს სახელს და პატივს სდებს მათი. გამაზრდების სიტყვა, სახმედრო საქმის ზედმიწევნით მკოდნე, გერმანიის გენერალი მოგუსლაესკიც, იმას ამბობს, რომ ბერძნებს კარგი ქუა ჰქნეს, ლარისა რომ დასცალეს და სახმედროთისკენ დაიწვიოს.

გაზეთებს დიდი სჯა-ბაასი აქვთ აბტილო იმის შესახებ, რომ ლარა, საბერძენთ-ოსმალეთის საქმეში დღენი სახელმწიფოთნი ჩაერთონ და სისხლის ღერა შესწყვიტონ. პირველი ამ სავნის შესახებ საფრანგეთის გაზეთებმა დაიწყეს ლაპარაკი და ამ უკანასკნელ დღებში რუსეთის გაზეთებმა ბანი მისცეს თან. როგორც ოსმალეთისათვის, ცხრეთე გაზეთებმეთისათვის ისა სჯობიან, მათ ზორის ცხლადე ზავი ჩამოვარდნათ, ამბობენ მალეთმა რომ ამ ომში გამარჯვება, ეს ყველასთვის ცხადიაო, დასძენენ იგივე გაზეთები; მან ქვეყნებობას დაუბტკიცა, რომ ჯარი მამაკი ჰყავს და მხედართ მთავარნიც ნი-პერი და ამის მეტი არა უნდა მალა. ამას იქით კიდევ ომის გაგრძელება-კი ოსმალეთისათვის არავითარს საქირებას არ შეადგენს, რადგან, კიდევც რომ გამარჯვების შემდეგ-ა, ისე როგორც აქამდე არავიჯებდა, ისე გამარჯვება მას არავითარს სარგებლობას არ მოუტანს, ვინაღდან საბერძენთის სახმედროლოდგან ერთის ხელის გულის სიფრთვე ადვილსაც არცინ დაანარჩუნებენ ოსმალეთსო. ამასთანავე ისიც საბერძენთია, კონსტანტინეის (ომი-ნობის ხარჯს) საბერძენთის აისრებინებენ თუ არა, რადგან გამოტყვევული არ არის, ომის დაწყების მიზეზი ოსმალეთი იყო, თუ საბერძენთია. საბერძენთი არ უნდა გაქვირულდეს ზავის ჩამოგდების შესახებო, განაგრძობენ გაზეთები; მართალია, ბერძნის ჯარმა დიდი სიმახვე და თავდადებლობა გამოიჩინა, მაგრამ არავისთვის საიდუმლო არ არის,—საბერძენთის ავიტრებმა ბერძენებს, რომ ამიერიდგან ვავიარჯვებთო, ეს სულ ტყუილიაო; თუ გამარჯვების უნარი ჰქონდათ, აქამდე ისინი სად იყვნენო. რაც დღევანდლიანდ მოხდა, ეს თვალსაჩინოდ გვიმტკიცებს, რომ ოსმალეთის მხედრობა მომავალშიც სძლევე ბერძენებს და თუ ეს უკანასკნელნი მარცხებს და თუ ეს უკანასკნელნი მარცხებს და თუ ეს უკანასკნელნი მარცხებს ჩვენს მხარეს იქნებაო, ეს ოცნების ნაყოფს უნდა შეადგენდეს.

ვინ უნდა იყოს ოსმალეთის შუამდგომლობა ზავის ჩამოგდების შესახებ? რომელ სახელმწიფოს ენდობა როგორც ოსმალეთი, ისე საბერძენთი, რომ მისი შუამდგომლობა მიიღონ? აი, რას ამბობს ამის შესახებ პეტერბურგის ერთი გაზეთი: გერმანიის შუამდგომლობას საბერძენთი არაფრის გულისთვის არ მი-

ღებს, რადგან გერმანიამ, რაც საბერძენთისა და ოსმალეთის შორის და-ვა ასტყდა, ოსმალეთის მხარე დაიპირა და ამის გამო მთელს საბერძენთში ნდობა და პატივი დაქარვავა. ავსტრი-უნგრეთის, მართალია, ისე თავდა სანიშნოდ ოსმალეთის მხარე დაუკავებია, მაგრამ როგორც გერმანიის მოკავშირეს და მისის სურვილი ამყოლეს, არც იმას ენდობიან ბერძენთაო. იტალია, მართალია, საბერძენთ-ში-კი უყვარს, მაგრამ, რადგან ეს შესამწევს ძალის ვერ წარბადგენს, მისი შუამდგომლობა იგი ვადგება მცერც იქონიებს შესაფერს გველენს კონსტანტინოპოლშიო. ინგლისი ხომ ოსმალეთს არ უყვარს და არა, მაგრამ ბერძენების თვალშიაც ნდობა და პატივი დაქარვავა, რადგან მან ვაბარევა საბერძენთი და ოსმალეთთან ომი გამოაცხადებინაო. ბერძენთი თავის შემკლობას ახლა აკრავდა ჰმარამონ და ყველაფრის მხარაშავედ ინგლისსა სთვლიათო. მხოლოდ ორი სახელმწიფოა, რუსეთი და საფრანგეთი, რომელთაც იმ თავივე არც ოსმალეთის მხარე სჭირებდა და არც საბერძენთისა ოსმალეთის საბერძენთის გულწრფულად ურჩევდენ—მარტო გერმანიას ნუ ამაყოლიბთ, ქუასაც დატოვებთ, ოსმალეთს ნუ შეეტყვებთ, თორემ ცული დღე დაგდებთაო. ერთი სიტყვა, რუსეთსა და საფრანგეთს ოსმალეთიც ენდობა და საბერძენთიც და ამიტომ იმათ უნდა ითავონ შუამდგომლობა ორთავემ ერთად, ანუ ერთმა იმათაგანთაო.

ოსმალეთი. — ოსმალეთის ფლოტის შესახებ გაზეთები შემდეგს მოგვითხრობენ: ხონთქარი დარწმუნდა, რომ ზევაში ბრძოლა ოსმალეთს ხეირს არ დააყრის, და ამიტომ ოსმალეთის სახმედრო გემები ამ დღებში უკანვე ბოსფორში უნდა დაბრუნდნენო. ხონთქარმა ცხლა კარვად იცის, რომ ჰასან ფაშა, რომელიც დიდ ხნის განმავლობაში ზღვა-თა მინისტრად ჰყავდა, ყოველ წლიც 30—40 მილიონს იპარავდა. იგი (ხონთქარი) კალაუგაფე-ფაშის მიადლოერი უნდა იყვინ, რომელმაც მის თვალში აუხილა და საქმის ნაშლევი ვარგუმობა ვაგებინაო. ვიდრე ზღვის პირველი დღეიზა ვაგიდოდა კონსტანტინეპოლიდან, გოგე-ფაშამ მანანდარს უწუტკცხდა ხონთქარს ფლოტის უფარგისობას, მაგრამ სასახლის პარტია სძლია მას ტ ესკრომის სიტყვას ხონთქარმა უკრადლება ქარი მიატკიაო. რაკა ფლოტის სამოქმედლოთ ვაგიდა, რომლის ზემომდგენელი იგივე გოგე-ფაშა იყო, მანამ კიდევ უფრო დარწმუნდა ფლოტის უფარგისობას და ხონთქარს თავისი მოსაზრებანი ვაუმეორა, მაგრამ, რადგან სასახლის პარტია ახლაც მოიწვიანა, რომ ხონთქარისთვის შავი თეთრად მოეწვენებინათ და თეთრი შავად, გოგე-ფაშამ ხონთქარს სძლია ხებრადგან ვადადგომის თხოვნა მიარეკიაო. ხონთქარმა მან-კი დარწმუნდა გოგე-ფაშის სიტყვების სიმართლეს და ფლოტს უკანვე ვაიხმოყო.

სახანართლოს ომი. იმის შესახებ, თუ საბერძენთი საიდან მოულოდინე ოსმალეთს ფულს, სხვათა შორის, ფრანგული გაზეთი „Intrans“-ი იწვევს, რომ ბანკირმა ავეროვმა საბერძენთის მთავრობას ომის საქე-

